

LÆRERVEJLEDNING TIL EFTERSKOLELÆREREN

Børnenes Nytårstale har eksisteret siden 2023, hvor et barn for første gang holdt nytårstale på TV 2. Bag initiativet står UNICEF Danmark, som har udviklet materialer, som I kan bruge til engagere jeres børn og unge til skrive nytårstaler.

Materialet er bygget op som en slags brugsanvisning, som de fleste eleverne kan bruge uafhængigt af en introduktion fra en lærer. Vi anbefaler alligevel, hvis muligt, at I starter op sammen i plenum.

Fortæl eleverne, at alle børn og unge har ret til at ytre sig og sige deres mening.

Det står i artikel 12 i Børne-konventionen. Her er det oplagt at tage en runde på, hvordan retten til at ytre sig også kommer med et ansvar for andre, idet man kan gøre andre kede af det med ens ytringer.

Arbejdet med nytårstalerne kan klares på flere måder. Man kan som elev arbejde alene, med sparring fra en makker, man kan gå sammen to og to eller skrive talen i små grupper.

Som introduktion til arbejdet med nytårstaler anbefaler vi, at eleverne ser filmene herunder.

ORDET ER DIT, er en animationsfilm der kort ridser artikel 12 fra Børnekonventionen, retten til at sige sin mening, op.

Herefter er det oplagt at se dette års tv-tale, som Linnea på 15 år holdt. Der findes også en række historiske taler online eller fx talen fra Kronprins Christian, som kan bruges som inspiration

Når de to inspirationstaler er set, har vi lavet en film; **"Sådan skriver du en tale"** med en af de unge talere, Josefine-Marie. Hun guider eleverne igennem taleskrivningen og giver nogle konkrete råd.

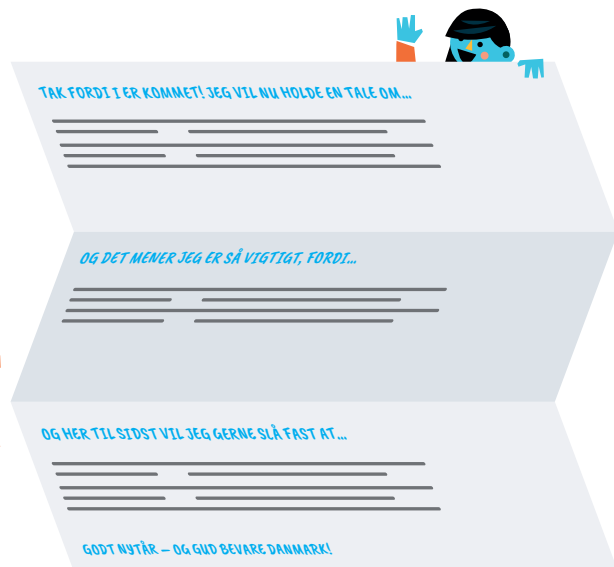
OPVARMERE OG ICEBREAKERS

HERUNDER FINDER DU TRE ØVELSER, SOM KAN BRUGES TIL
OPVARMNING AF BÅDE SKRIVE- OG LATTERMUSKLER.

"FANTASTISK ELLER PROBLEMATISK" er en leg, hvor der skal tænkes hurtigt og sættes ord på noget, man måske aldrig har overvejet før. Legen er en øvelse i at lade ordene flyde hurtigt. Download og print arbejdsarket: **"Fantastisk eller problematisk"**. Et til hver gruppe

"FOLDETALEN" er bygget omkring konceptet, man kender fra folde-tegningen, hvor man skiftes til at tegne hoved, overkrop og ben uden at vide, hvad de andre tegner – her er det bare med ord i stedet. Download og print arbejdsarket: **"Fold en tale"**. Et til hver gruppe

"SVÆRE EMNER" er en øvelse i at argumentere, diskutere og sætte sig i andres sted, når der måske skal argumenteres for noget, man ikke er enig i. For eksempel er et af emnerne "Ananas på pizza". Download og print et stk af arbejdsarket **"Svære emner"** hvor reglerne er også er beskrevet

TALESKRIVNINGEN

Kan eleverne arbejde selvstændigt, kan de få en printet udgave af elevvejledningen og gå i gang. Elevvejledningen har integreret en guide med tips og tricks til at skriv en tale. En god idé er at du som lærer også har en printet version så du kan følge med i hvad eleverne laver.

Har eleverne brug for støtte i taleskrivningen, følg da vejledningen punktvis.

En af udfordringerne elever fra de tidligere år har delt, er at det kan være svært at finde emner for talen. Det kan være svært at finde noget der er personligt, men ikke for personligt, og samtidig finde noget der kan være relevant for flest muligt.

De to ark; "Min verden – verden og mig" er lavet for at hjælpe eleverne med at sortere i de mange mulige emner, der findes. Har man først sporet sig ind på store globale emner som miljø og krig, kan det være svært at finde noget man synes er relevant fra sit eget nære liv. Foreslå eleverne at de trækker eksempler fra det store perspektiv ud, og får dem linket til noget, de selv har overvejet eller tænkt over. Flere emner kan også gøre det lettere at gøre talen personlig. En tale kan fx sagtens både handle om atomvåben og høje karakterkrav til gymnasiet.

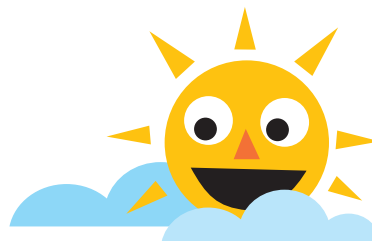

Når emnerne er fundet og der er lavet faktatjek med eventuelle årstal, steder og navne, budskaber og særligt hovedbudskabet er fundet skal talen bygges op med en god start – fyldes ud med noget interessant og måske rørende/oprørende, og til sidst afsluttes med et håb eller et ønske til forandring.

FEEDBACK

Lad eleverne holde deres taler for en feedbackperson eller - gruppe. Alt efter om de vil holde talen alene eller i grupper. I feedbacken kan taleskriverne få testet, hvis de er i tvivl om noget, få respons på emner og formidlingsgreb og ikke mindst få forslag til forbedringer. Husk eleverne på at feedback udelukkende er til for, at budskabet kommer så godt ud som muligt.

Det kan fylde meget, når der skal filmes og nervøsiteten kan spille ind. Fremhæv at den komite, der kigger på de indsendte taler ikke vælger taler ud fra, hvordan man ser ud eller om man kan talen udenad - og man "dumper" ikke, hvis man siger noget forkert. De indsendte film skal udelukkende vise, hvad eleverne har på hjerte. Når en tale bliver udvalgt, hjælper TV 2 med at rette talen til, og et professionelt og tålmodigt filmhold vil hjælpe med at optage talen igen.

Når talen er filmet, så send den til UNICEF og TV 2.

På UNICEF's hjemmeside kan du finde en guide til, hvordan du sender din tale og link til, hvor du skal uploade den.

